

Judikatūras krājums

Lieta C-153/14

Minister van Buitenlandse Zaken

pret
K
un
A

(*Raad van State* (Nīderlande) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīva 2003/86/EK — 7. panta 2. punkts — Ģimenes apvienošanās — Integrācijas pasākumi — Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tāda trešās valsts valstspiederīgā ģimenes locekļiem, kurš likumīgi uzturas attiecīgajā dalībvalstī, noteikts pienākums sekmīgi nokārtot integrācijas pārbaudījumu, lai varētu ieceļot minētās dalībvalsts teritorijā — Šāda pārbaudījuma izmaksas — Saderība

Kopsavilkums – Tiesas (otrā palāta) 2015. gada 9. jūlija spriedums

Robežkontrole, patvērums un imigrācija — Imigrācijas politika — Tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos — Direktīva 2003/86 — Prasības, lai īstenotu tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos — Integrācijas pasākumi — Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts pienākums sekmīgi nokārtot pilsoniskās integrācijas pārbaudījumu, pirms tiek dota atļauja ieceļot un uzturēties dalībvalsts teritorijā — Pieļaujāmība — Nosacījumi — Tādu īpašu apstākļu ņemšana vērā, kas objektīvi ir šķērslis šī pārbaudījuma sekmīgai nokārtošanai — Saprātīgi izdevumi

(*Padomes Direktīvas 2003/86 7. panta 2. punkta pirmā daļa*)

Direktīvas 2003/86 par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos 7. panta 2. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstis var prasīt trešo valstu valstspiederīgajiem sekmīgi nokārtot integrācijas pārbaudījumu, kurš sastāv no attiecīgās dalībvalsts valodas pamatzināšanu un pamatzināšanu par attiecīgās dalībvalsts sabiedrību novērtēšanas un saistībā ar kuru ir jāsedz dažādas izmaksas, pirms minētajiem valstspiederīgajiem tiek atļauta ieceļošana to teritorijā ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, ja šāda pienākuma piemērošanas nosacījumi nepadara tiesību uz ģimenes atkalapvienošanos īstenošanu neiespējamu vai pārmērīgi sarežģītu, kā tas ir gadījumā, ja šie nosacījumi neļauj ņemt vērā īpašos apstākļus, kuri objektīvi veido šķērslī ieinteresētajām personām sekmīgi nokārtot šo pārbaudījumu, un ja maksa par šādu pārbaudījumu ir noteikta pārmērīgi augstā līmenī.

Tā kā ģimenes atkalapvienošanās atļaušana ir vispārīgs noteikums, Direktīvas 2003/86 7. panta 2. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē šauri. Turklāt dalībvalstīm piešķirto rīcības brīvību tās nedrīkst izmantot tā, ka tas varētu apdraudēt šīs direktīvas mērķi, proti, veicināt ģimenes atkalapvienošanos, un tās lietderīgo iedarbību.

Šajā ziņā atbilstoši samērīguma principam, kas ir viens no Savienības tiesību vispārējiem principiem, pasākumiem, kuri ieviesti ar valsts tiesisko regulējumu, ar ko ir transponēta Direktīvas 2003/86 7. panta 2. punkta pirmā daļa, ir jābūt piemērotiem, lai sasniegtu šā tiesiskā regulējuma mērķus, un tie nedrīkst pārsniegt to sasniegšanai vajadzīgo.

Tādējādi, tā kā Direktīvas 2003/86 7. panta 2. punkta pirmā daļa attiecas tikai uz “integrācijas” pasākumiem, pasākumus, kurus dalībvalstis var pieprasīt uz šīs tiesību normas pamata, var uzskatīt par leģitīmiem tikai tad, ja tie ļauj veicināt apgādnieka ģimenes locekļu integrāciju. Šajā ziņā pienākums sekmīgi nokārtot integrācijas pārbaudījumu pamatzināšanu līmenī ļauj katrā ziņā nodrošināt, ka attiecīgie trešo valstu valstspiederīgie iegūst zināšanas, kas neapšaubāmi ir lietderīgas, lai izveidotu saiknes ar uzņēmēju dalībvalsti.

Taču saskaņā ar samērīguma kritēriju šāda pienākuma piemērošanas nosacījumi katrā ziņā nedrīkst pārsniegt to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu Direktīvā 2003/86 izvirzīto ģimenes atkalapvienošanās mērķi. Minētajā pantā paredzēto integrācijas pasākumu mērķis nedrīkst būt to personu atlase, kuri var īstenot savas tiesības uz ģimenes atkalapvienošanās, bet to mērķim ir jābūt minēto personu integrācijas veicināšanai dalībvalstīs.

Turklāt ir jāņem vērā attiecīgo apgādnieka ģimenes locekļu īpašie individuālie apstākļi, piemēram, vecums, izglītības līmenis, finansiālā situācija vai veselības stāvoklis, lai atbrīvotu šīs personas no pienākuma sekmīgi nokārtot tādu pilsoniskās integrācijas pārbaudījumu, ja šo apstākļu dēļ izrādās, ka minētās personas nespēj šādu pārbaudījumu kārtot vai to sekmīgi nokārtot.

Pretējā gadījumā šādos apstākļos šāds pienākums varētu veidot šķērslī, kas ir grūti pārvarams, lai padarītu iedarbīgas Direktīvā 2003/86 atzītās tiesības uz ģimenes atkalapvienošanās.

Šādu interpretāciju apstiprina minētās direktīvas 17. pants, kurā noteikts, ka atkalapvienošanās pieteikumi ir jāizvērtē individuāli.

Visbeidzot, runājot konkrēti par izmaksām, kas saistītas ar šādu pilsoniskās integrācijas pārbaudījumu, ir jāprecizē, ka dalībvalstis drīkst pieprasīt, lai trešo valstu valstspiederīgie maksātu par integrācijas pasākumiem, kuri tiek īstenoti, pamatojoties uz Direktīvas 2003/86 7. panta 2. punktu, kā arī noteikt šādas maksas apmēru, taču saskaņā ar samērīguma principu minētās maksas apmērs nedrīkst būt noteikts tādējādi, ka tās priekšmets vai sekas ir padarīt tiesību uz ģimenes atkalapvienošanās īstenošanu neiespējamu vai pārmērīgi sarežģītu, jo pretējā gadījumā tiktu apdraudēts Direktīvas 2003/86 mērķis un atņemta tās lietderīgā iedarbība. Tas tā būtu it īpaši, ja summa, kas jāmaksā par tāda pilsoniskās integrācijas pārbaudījuma kārtošānu, būtu pārmērīga, ņemot vērā tās būtisko finansiālo ietekmi uz attiecīgajiem trešo valstu valstspiederīgajiem.

(sal. ar 50.–52., 54.–60., 64., 65., 71. punktu un rezolutīvo daļu)